1852. N°. 43

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 9 APRIL.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 8 April.

Heden is alhier op de gebruikelijke wijze de 28ste verjaardag gevierd van H. K. H. Prinses Sophia, Erf-Groothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach.

— De *Staats-Cour.* bevat het volgend berigt omtrent de droogmaking van het Haarlemmermeer: Op den laatsten Maart jl. is de gemiddelde waterstand in den Meerpolder bevonden te zijn 3,62 el onder Amsterdamsch peil: daar volgens de *St.-Cour.* van 6 Maart jl., die waterhoogte op den laatsten Februarij is aangeteekend op 3,52½ el onder AP. zoo is de waterspiegel in Maart, bij de werking van twee stoomtuigen met 9½ duim verlaagd; het stoomtuig de Lynden is echter den 29sten weder in dienst gesteld.

Van den 13den tot den 19den Maart was de Leeghwater buiten werking voor het schoonmaken van ketels en vuurtrekkingen; de 11de pomp was niet in werking wegens herstel van den zuiger.

Eene klep van een der harten onklaar geraakt zijnde, heeft de Cruquius sedert 6 Maart met slechts zes pompen kunnen werken.

De Lynden is aanvankelijk met 7 pompen in werking gesteld wegens de meerdere wrijving der vernieuwde deelen; de 8ste pomp zal eerstdaags mede in werking komen.

Reeds den 5den der maand werd de hulp van het Spaarndamsche stoomgemaal volgens de bestaande overeenkomst ter ontlasting des boezems niet meer gevorderd; — ofschoon onverpligt werd het stoomwerktuig den 29sten daaraanvolgende weder in dienst gesteld, om bij het op 1 April invallende zomerpeil, den boezem bij voorraad af te malen.

— Uit een uitvoerigen staat der landverhuizing uit Nederland in 1851, in de *Staats-Courant* van heden, deelen wij het volgende mede. In 't geheel zijn er 401 hoofden van gezinnen en enkele personen vertrokken, uitmakende een getal van 1,196 personen, onder welke 600 kinderen, van dit getal zijn er uit Zeeland en Noordbraband 745, de overige hoofdzakelijk uit Gelderland, Zuidholland en Overijssel, en eenige uit de overige Provincien. Van het eerstgenoemde getal van 401, zijn 232 Protestanten 163 R. Katholijken en 6 Joden; — 35 gegoede, 237 minder gegoeden en 129 behoeftigen; — 178 landbouwers of arbeiders en arbeidsters, 21 timmerlieden en metselaars, en verder eenige weinigen of enkelen van allerlei beroepen, zooals één Med. D°. en een Advocaat en een Theol. Stud. Nog waren van het bovengenoemde getal van 401, 214 van de 22 tot de 36 jaren en 16 boven de 60 jaren. De opgave der redenen was, bij de groote meerderheid, tot verbetering van stand.

— Te Groningen zijn in 1851 ter markt gebragt en verkocht 2792 lasten tarwe, 2946 lasten rogge, 5383 lasten garst, 1618 lasten boekweit, 9797 lasten haver, 6090 lasten koolzaad, 225 lasten raapzaad en 4732 vierendeel tonnen boter, in 5897 achtste en 2239 zestiende.

— Berigten van de Kaap de Goede Hoop van den 9den Februarij melden dat de staat van den oorlog er dezelfde bleef. Niemand der Kafferopperhoofden had zich onderworpen.

— Met den laatsten overlandmaal is door het O. I. bestuur weder aanvraag gedaan om onderwijzers.

— Achtste Vervolg van het Verslag der Regering, nopens het Beheer en den Staat der Kolonie Suriname over 1849, (zie ons n°. van 10, 12, 17, 19, 24, 29 en 31 Maart).

Onderwijs. Het bijzonder opzigt over den staat der lagere scholen, alsmede over geheel het lager onderwijs in de kolonie Suriname is opgedragen aan de commissie van onderwijs, gevestigd te Paramaribo. Deze commissie bestaat uit vijf leden, die door den Gouverneur worden benoemd. De commissie zorgt dat de wetten en reglementen op het lager schoolwezen en het schoolonderwijs binnen de kolonie nagekomen en onder geenerlei voorwendsel krachteloos gemaakt of geëludeerd worden. In zoodanig geval brengt zij hare klagten in bij den Gouverneur.

Niemand mag in de kolonie Suriname eenig lager onderwijs geven dan die de navolgende vereischten bezit: 1°. dat hij in het burger-register is ingeschreven; 2°. dat hij eene akte van algemeene toelating tot het geven van onderwijs, bij het daartoe vereischt wordende examen, hetzij in het moederland, hetzij in de volkplanting, erlangd hebbe; 3°. dat hij bovendien eene speciale admissie of aanstelling van den Gouverneur verkregen hebbe, nadat er een vergelijkend examen zal hebben plaats gehad, afgenomen van degenen, die na aankondiging der vacature en oproeping van sollicitanten, met overlegging der noodige bewijsstukken, zich zullen hebben aangemeld. In bijzondere gevallen kan de Gouverneur dispensatie van dat vergelijkende examen verleenen.

Het godsdienstig onderwijs op de scholen moet zich eeniglijk bepalen bij de Bijbelsche geschiedenis en de zedekundige lessen in dezelve vervat, met zorgvuldige vermijding van hetgeen met de begrippen van eenig erkend kerkgenootschap strijdig is.

De onderwijzers mogen op hunne scholen geene andere leer- of leesboeken gebruiken, dan die door de school-commissie goedgekeurd zijn. Geen schoolboeken mogen gebruikt worden die eenigen aanstoot aan de eene of andere godsdienstige gezindheid zouden kunnen geven. De schoolonderwijzers worden ten aanzien van de mate van bekwaamheid en de soort van examina door hen afgelegd, in vier rangen onderscheiden. De school-commissie moet zooveel mogelijk zorgen, dat het onderwijs der jeugd op eene geregelde en zooveel doenlijk algemeen nuttige wijze plaats vinde; dat de onderwijzers voor hunne taak berekend zijn; dat de verordeningen voor het lager schoolonderwijs worden gekend en achtervolgd; dat alle hinderpalen, die zich hierbij mogten opdoen, zooveel mogelijk door menschkundig beleid worden uit den weg geruimd, en eindelijk, dat de verbetering van het schoolwezen bij het algemeen als heilzaam en belangrijk beschouwd en voorgestaan worde. De school-commissie is gehouden om al de wettig bestaande scholen binnen Paramaribo jaarlijks ten minste vier malen te bezoeken, en vergadert ten minste vier malen in het jaar.

Het onderwijs der jeugd maakte steeds eene der voornaamste zorgen van het bestuur uit. Uit het in 1849 gedaan verslag bleek, dat 1049 kinderen het lager onderwijs genieten op 10 particuliere en 2 stads-scholen, van welke er 354 voor rekening van den lande onderwezen worden.

Het beheer der financien is, onder het oppertoezigt van den Gouverneur, opgedragen aan eenen administrateur van financien.

Eene behoorlijke begrooting der inkomsten en uitgaven maakt den grondslag uit van het financieel der kolonie. Deze begrooting wordt door den administrateur van financien ontworpen en aan den Gouverneur tot onderzoek aangeboden. De Gouverneur deelt haar met zijne aanmerkingen mede aan den kolonialen raad, en na de bedenkingen van dezen te hebben gehoord, zendt hij de ontworpen begrooting met de aanmerkingen, zoo bij hem als bij den kolonialen raad daarop gevallen, aan het Departement van Kolonien, ten einde 's Konings goedkeuring daarop te erlangen.

De inkomsten van de kolonie niet toereikende zijnde om de uitgaven te dekken, zoo bestaat er voortdurend een jaarlijksch tekort. Hierin wordt voorzien door een subsidie uit de Oost-Indische geldmiddelen. Het bedroeg in 1849 *f* 150,000.

De ontvangst van alle belastingen zonder onderscheid, als ook de uitbetaling van 's Lands penningen, is opgedragen aan eenen kolonialen ontvanger en betaalmeester.

De Gouverneur is verpligt telken jare vóór of in de maand October aan het Departement van Kolonien in te zenden eene opgave der behoeften in goederen, het volgend jaar uit Nederland ter voorziening in de dienst benoodigd. Bij die aanvrage moet tevens eene aanwijzing overgelegd worden van den voorhanden voorraad en van hetgeen ter voldoening aan vroegere aanvragen nog uit Nederland wordt te gemoet gezien. *(Verv. hierna.)*

's GRAVENHAGE, 8 April.

Bij besluit van Z. M. van den 3den dezer is bepaald, dat er bij het Corps Diplomatique zullen worden benoemd twee attachés, om dienst te doen, hetzij bij het Departement van Buitenl. Zaken, hetzij bij de Gezantschappen buiten 's lands, ieder op eene jaarwedde van *f* 1000.

Tot leden der Commissie, belast met het afnemen van het te houden examen, zijn benoemd de Heeren W. J. Piepers, lid van den Raad van State; Mr. H. Cock, Hoogleeraar te Leyden; Mr. J. Ackersdijck, Hoogleeraar te Utrecht; Jhr. Mr. J. de Bosch Kemper, Advocaat-Generaal bij het Prov. Geregtshof van Noordholland, en Mr. H. Beijerman, Hoogleeraar te Amsterdam.

Het onderzoek naar de kundigheden van hen, die voor opgemelde betrekking van attaché in aanmerking zullen komen, zal geschieden door die Commissie, vóór den 1sten Julij aanstaande, op nader door den Minister van Buitenl. Zaken te bepalen dag, aan het locaal van het Dep. van Buitenl. Zaken.

Door den Minister zullen worden opgeroepen de jongelieden, die tot dat onderzoek verlangen toegelaten te worden, met aanduiding van hetgeen van hen zal worden gevorderd.

De Commissie zal bij meerderheid van stemmen beslissen nopens de al of niet toelating der geëxamineerden en hun van die beslissing onverwijld mondeling kennis geven.

Het door de Commissie, aan den Minister uit te brengen verslag zal, met opzigt tot de door haar toegelaten Candidaten, vermelden ieders meerdere of mindere bekwaamheid, in elk der behandelde vakken.

— De Minister van Buitenl. Zaken heeft dien ten gevolge allen dien zulks kan aangaan, opgeroepen, om zich vóór den 1sten Mei aanstaande schriftelijk bij zijn Departement aan te melden, met opgave hunner namen en woonplaats, en onder overlegging van het bewijs, dat zij aan eene van 's Rijks Hoogescholen tot Doctor in de regten zijn bevorderd.

De jongelieden voor wie de toestemming des Konings, om als Candidaten te worden ingeschreven, overeenkomstig het besluit van 16 April 1846, zal verkregen zijn, zullen vóór den 1sten Julij 1852, op nader te bepalen dag, aan het locaal van het Departement van Buitenl. Zaken, ten overstaan van de door Z. M. benoemde Commissie, een examen afleggen.

Met opzigt tot de verschillende bij dat onderzoek te behandelen wetenschappen, zal van de te examineren Candidaten worden gevorderd, voor zooveel aangaat: het volkenregt, een duidelijk begrip van deszelfs groote trekken en toereikende algemeene kennis, om het een of ander bijzonder punt, met behulp van geschikte werken, volledig te behandelen; het Nederlandsch staatsregt, eene algemeene kennis van onze staatsinstellingen, van de oprigting der republiek tot 1815, en eene meer bijzondere wetenschap dienaangaande van dat tijdstip tot heden; de staathuishoudkunde, een algemeen begrip van de voorname beginselen dier wetenschap; de statistiek, een algemeen overzigt van de betrekkelijke krachten en hulpbronnen der voornaamste en van de aan Nederland grenzende landen, en in het bijzonder van die van dit Rijk zelf; de geschiedenis der diplomatie, eenige bekendheid met de voornaamste voorvallen: 1°. van den Munsterschen vrede tot op de eerste coalitie tegen de Fransche omwenteling; 2°. doch meer volledig, van dat tijdstip tot op het Weener verdrag; 3°. insgelijks meer volledig, van het Weener verdrag tot op den tegenwoordigen tijd, en wel bijzonder in toepassing op onze verhouding tot de voornaamste en voor ons meest belangrijke mogendheden; den Nederlandschen en Franschen stijl, schriftelijke en mondelinge beantwoording van de vragen nopens de tweede, derde en vierde bovenvermelde wetenschappen in het Nederduitsch, en betreffende de twee overige in het Fransch, zoo niet in sierlijken, althans in duidelijken stijl, en zonder belangrijke spel- en taalfouten.

Voorts zal gelegenheid geopend worden tot het geven van bewijs van zoodanige andere kundigheden, als voor den aanstaanden diplomaat van meer of min stellig nut kunnen geacht worden, als: bedrevenheid in het Engelsch en Hoogduitsch, en vlugheid bij het mondeling gebruik van talen, bijzonder van de Fransche taal.

— Z. M. heeft op verzoek eervol ontslag verleend aan de Burgemeesters van Hardinxveld en Nieuw-Vosseneer, C. B. Wisboom en A. van Tryen, en eervol ontslagen den Burgemeester van Capelle van den Yssel, D. C. Kley, en in plaats van de twee laatsten benoemd L. de Wit en O. Hoogendijk.

— Men verzekert dat door Z. M. benoemd is tot buitengewoon Gezant en gevolmagtigd Minister in Frankrijk, Jhr. J. C. Gevers, thans gevolmagtigd Minister bij het Hof van Zweden en Noorwegen.

— Heden wordt in de Hofstad de verjaardag van H. D. H. de Erfgroot-Hertogin van Saksen-Weimar-Eisenach (zuster des Konings) gevierd door het uitsteken der vlaggen van vele bijzondere woningen. Tegen den middag heeft er in de maliebaan eene groote parade van het garnizoen plaats gehad, en des middags was er bij H. M. de Koningin-Moeder familie-diner.

H. D. H. wordt binnen eenige dagen in de residentie verwacht.

— Uit Weimar wordt berigt dat de gemalin van Z. D. H. den Hertog Bernhard van Saksen Weimar aldaar den 4den was overleden. Zij was den 25sten Junij 1794 geboren; haar vader was Prins van Saksen Meiningen. De Hertog was, zooals gemeld is, den 27sten Maart te Triëst aangekomen en waarschijnlijk heeft hij te Milaan het doodberigt ontvangen.

— De opgaaf van de Candidaten voor het Prov. Geregtshof, in Zuidholland, is onnaauwkeurig geweest; de lijst bevat de volgende: 1°. Mr. C. D. Beels, lid der Arrond.-Regtbank te Rotterdam; 2°. Mr. D. Tieboel Siegenbeek, Officier van Justitie bij de Arrond.-Regtbank te Leyden; 3°. Mr. J. W. Schuurman, lid van de Arrond.-Regtbank te Gorinchem; 4°. Jhr. W. M. de Brauw, lid van de Arrond.-Regtbank te 's Gravenhage; 5°. Mr. P. A. Sander, Officier van Justitie bij de Arrond.-Regtbank te Dordrecht, en 6°. Mr. G. Delprat, Rijks-Advocaat te 's Gravenhage.

— In eene gisteren alhier gehouden vergadering van de Maatschappij van Landbouw, deelde de geneeskundige, de Heer Hoek, mede, een door proeven in het groot gestaafd en op wetenschappelijke gronden rustend middel te hebben gevonden, om de longziekte bij het rundvee te genezen; hij had de zaak reeds ter kennis van den Minister van Binnenl. Zaken gebragt, en hoopte spoedig zijne bevindingen bekend te maken.

UTRECHT, 6 April.

Op de Palm-paardenmarkt alhier gisteren gehouden, waren 1197 paarden aangebragt, de handel was vrij levendig, vooral daar Fransche kooplieden vele paarden kochten.

Te Gorinchem waren heden bijna 700 paarden aangebragt en de meesten werden voor goede prijzen verkocht.

— In de munt alhier zijn in het jaar 1851, met inbegrip der bus- en proefpenningen, gemunt: in goud 2506 dubbele Willems, 10,016 Willems en 10,006 halve Willems; in zilver 3,649,575 rijksdaalders en 2,126,468 guldens; in koper 2,051,400 halve cents. Buiten de gouden negotie-penningen, is derhalve in 1851 voor eene hoeveelheid van ƒ 11,260,662.50 geslagen.

— Uit Purmerend wordt door eene geloofwaardige hand vermeld, dat aldaar in publieke veiling onlangs zijn verkocht: een vijfjarige os voor ƒ 540; eene vare koe, die in de maand November nog werd gemolken, voor ƒ 300; 4 vette koeijen à ƒ 200 per stuk; 4 ossen door elkander voor ƒ 350 per stuk; 14 schapen door een elk voor ƒ 32 per stuk.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 April.

In de aanspraak van den nieuwen Kardinaal (zie ons vorig nommer) kwam onder anderen het volgende voor: »Schijnt de burgermaatschappij allerwege te waggelen, het is dewijl haar een zedelijk gezag ontbreekt om haar staande te houden en met nieuw leven te bezielen; gij hebt door de opneming van eenige Bisschoppen in den Senaat den scheidsmuur willen slechten, dien men in de laatste tijden gemeend had tusschen het priesterdom en de menschelijke magten te moeten optrekken. Welligt zoude het thans, gelijk voorheen, zijn voordeel hebben dat de kerk en de wereld elkander van naderbij leerden kennen. Die aanraking tusschen personen wier bedoelingen dezelfde zijn, die onderlinge welwillendheid, die gezamenlijke werkzaamheid, die wisseling van nuttige denkbeelden, zouden onze eeuw doen zien dat de geestelijkheid ander zielevoedsel heeft dan leedwezen over het voorbijgegane en verwachtingen voor de toekomst, en welk onschatbaar gebruik de kerk van de vrijheid weet te maken, wanneer deze haar eerlijk hergeven wordt. Eene heerschappij-voerende geestelijkheid is iets dat tegen al de in zwang zijnde begrippen aandruischt; eene vrome, verlichte, vredestichtende geestelijkheid behoort in elken tijd en in elk land te huis. Dat dan alle edele gemoederen zich vereenigen, alle heldere hoofden zich onderling verstaan, om de Kerk voor elke nieuwe belemmering harer werkzaamheid te behoeden; men toone geen achterdocht langer jegens haar; en wij allen zullen, elk in zijn werkkring, onzen zedelijken invloed doen strekken tot herlevendiging der denkbeelden van geregtigheid en gezag, welke in de regeringloosheid van den omwentelingstijd zoo heilloos verflaauwd zijn. Want in de daad, wij hadden den eerbied verloren. Dit gezegde, hetwelk veel weêrklank in de wereld gevonden heeft, is de volledigste en krachtigste verklaring der ziekte die ons doet lijden. Die eerbied, waarvan het gemis zich zoo smartelijk doet gevoelen, moet weder in eere gebragt worden, zoo wij met eenige kans op welslagen arbeiden willen aan het zoo moeijelijke en zoo gewigtige werk van de wedergeboorte der burgermaatschappij. De Voorzienigheid, Prins, die u zoo krachtdadig geholpen heeft om zoo menige nuttige onderneming aan te moedigen, zoovele hervormingen in te voeren, zooveel ellende te lenigen en ten laatste *de pyramide weder op haren voet te plaatsen*, zal gewis haar werk niet ten halve doen; zij zal aan al de staatsmagten de noodige wijsheid en kracht geven om eene orde van zaken te bestendigen, die 's lands heil en Europa's rust zal verzekeren."

De President antwoordde daarop: »Mijnheer de Kardinaal, ik had eene met zooveel waardigheid uitgewerkte, zoo welsprekende rede niet verwacht: gij zult mij vergeven dat ik haar slechts kort beantwoorde. Uwe Eminentie kan niet twijfelen dat ik hoogen prijs stel op dit bijzondere voorregt mijner betrekking, hetwelk aan mij, eenen leek, veroorlooft op het hoofd van een der kerkvorsten het uiterlijke teeken zijner hooge waardigheid te plaatsen. Dit is geene ijdele formaliteit: het is een zinnebeeld der eensgezindheid, die tusschen het geestelijk en het wereldlijk gezag moet bestaan, wier eendragt en volmaakte overeenstemming zoo krachtig tot het geluk en den vrede der wereld bijdragen. Het verblijdt mij met eene zoo hooge waardigheid, eene zoo eervolle loopbaan te kunnen bekroonen, en ik ben erkentelijk voor de welwillendheid waarmede Uwe Eminentie mijne pogingen voor Frankrijks welvaart en voor de zegepraal der godsdienst op prijs stelt."

— Het Wetgevend Ligchaam heeft zich eergisteren, na eene korte zitting die niets opmerkelijks opleverde, wegens het kerkelijk feest tot den 13den dezer verdaagd. De Voorzitter heeft kennis gegeven dat alsdan eene mededeeling van de Regering zoude inkomen benevens eene reeks van gewigtige wets-ontwerpen.

— Het wets-ontwerp op het kopergeld, de eerste en tot nog toe de eenige bij het Wetgevende Ligchaam door de Regering ingediende voordragt, bepaalt dat het tegenwoordige kopergeld ingetrokken en ter vervanging daarvan eene gelijke hoeveelheid stukken zal worden gemunt van 1, van 2, van 5 en van 10 centimes, bestaande uit 95 pCt. koper, 4 pCt. tin en 1 pCt. zink, en aan eene zijde de beeldtenis van den Prins-President vertoonende; tot goedmaking van alle kosten van dezen maatregel wordt eene som van 7,500,000 fr. bestemd. Volgens de toelichtende memorie zal het gebruik van brons in plaats van koper voor de pasmunt, aan den Staat een voordeel van omstreeks 900,000 fr. opleveren.

— Voor den aanleg van spoorwegen en openbare werken, wordt aan de Beurs 600 millioen fr. gevraagd. Die som zou in 8 jaren tijds moeten gestort worden, alzoo 70 millioen per jaar, als men er de leening van 50 millioen aftrekt, door Parijs aangegaan. Men acht dit niet boven de finantiële krachten des lands.

— Op de binnenplaats van het Stadhuis staan steeds zes stukken met de kruidwagens gereed.

— In verscheiden departementen zijn op last der buitengewone Regerings-Commissarissen, een aantal staatkundige veroordeelden in vrijheid gesteld. Het vervoer van veroordeelden naar Algerië is, naar 't schijnt uithoofde van gebrek aan huisvesting, geschorst. Een rijksvaartuig de Allier is onder zeil gegaan, met 300 galeiboeven van de ergste klasse en voor de helft wegens moord veroordeeld. Elf hunner zijn weder ontscheept en naar den galeikerker teruggebragt, waar zij zullen blijven tot dat in Cayenne eene gevangenis voor onverbeterlijke misdadigers zal gereed zijn; zij hadden getracht hunne lotgenooten over te halen om de officieren en de passagiers aan boord te overvallen en af te maken. Dit schip voert ook den Heer Sarda Garriga over, die onlangs tot Commissaris-Generaal voor Guyana benoemd is.

— De Abt Coquereau is benoemd tot Chef van de Aalmoezeniers der vloot.

— Volgens de *Presse* blijven handel en nijverheid steeds kwijnende.

— Uit Lissabon wordt van den 30sten Maart berigt, dat de Kamer van Volksvertegenwoordigers met 52 tegen 30 stemmen de doodstraf wegens staatsmisdrijf heeft afgeschaft.

ITALIE.

ROME, 27 Maart.

Nadere berigten van daar melden dat de Prins van Canino niet alleen niet door den Paus werd gedoogd, maar dat zijn eigen gezin geen zwak op zijn bijzijn had, zoo dat ze zelfs niet eens naar Civita Vecchia hebben willen komen om hem te zien. Zijn vermogen is lang verteerd, dat zijner echtgenoot moet onder zijn beheer veel geleden hebben.

PRUISSEN.

BERLIJN, 5 April.

Er worden in het Collegium van Frederik Wilhelm alhier toebereidselen gemaakt om de Antigone van Sophocles in het Grieksch ten tooneele te voeren, zoo veel mogelijk op dezelfde wijze als dit bij de Ouden plagt te geschieden. Daarbij zal gebruik gemaakt worden van de muzijk, welke Mendelssohn-Bartholdy in der tijd vervaardigd heeft voor Dr. Donner's Duitsche vertaling van het genoemde treurspel, waarbij de vers-maat van het oorspronkelijke gedicht getrouw behouden is. De Koning en zijn gezin hebben beloofd, deze voorstelling te zullen bijwonen.

BEIJEREN.

De Benediktijner kloosterling en ordes-priester Michaël v. Böck heeft aan zijne kerkelijke overheid te Augsburg te kennen gegeven, dat hij voornemens was, om zich van de R. K. kerk af te scheiden, en heeft dienvolgens zijn klooster verlaten. Hij is daarop, bij opene brieven, ingedaagd, om dadelijk naar het genoemde gesticht terug te keeren, en zich ter zake van dit zijn bedrijf te verantwoorden, op straffe als naar de kerkelijke wet.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 5 April.

In den namiddag van heden werd de Eerste Minister, Vorst von Schwarzenberg, toen hij juist den Ministerraad had verlaten en gereed stond zich naar een diner te begeven, plotseling door eene beroerte aangetast, welke onmiddelijk den dood ten gevolge had. Hij was 51 jaren oud.

WEST-INDIE.

PARAMARIBO, 2 Maart.

De *Surinaamsche Courant* van heden behelst de publicatie van 1 Maart, ter kennisgeving van de overgave van het bestuur door den Gouv. R. F. Baron van Raders aan den Proc.-Gen. bij het Geregtshof en oudste lid van den Kolonialen Raad, Mr. Ph. de Kanter.

In deze publicatie zegt de aftredende Gouverneur hoofdzakelijk, dat hij, met eerbied berustende in de Koninklijke beschikking, inmiddels diep leedwezen gevoelt, dat hij zijne pogingen tot welzijn dezer volkplanting, moet opgeven; doch hij hoopt dat zijn aanstaand verblijf in het moederland hem gelegenheid zal aanbieden om de belangen van Suriname voor te staan.

Voor de belangstelling gedurende een ruim zesjarig verblijf van de ingezetenen ondervonden, bepaaldelijk in de laatste dagen, gevoelt hij zich erkentelijk en innig verknocht.

Ten slotte zegt hij alle civile en militaire autoriteiten en beambten dank voor hunne medewerking, en hij wenscht dat zijn hooggeachte opvolger zich in gelijke mate daarin zal kunnen verheugen.

Voorts behelst de Courant de kennisgeving der tijdelijke aanvaarding van het bestuur door den Proc.-Gen., voorn.

— Nog leest men in genoemde Courant. Als zakelijk deel der rede, door den aftredenden Gouverneur gehouden, kunnen wij de volgende punten mededeelen, ofschoon het ons onmogelijk is, de eigenlijke bewoordingen terug te geven:

»Bij mijne komst tot het bestuur — zoo sprak hij onder anderen — was de koloniale kas aan de reserve kas verschuldigd eene som van *f* 190,000, thans heeft zij in deze beschikbaar liggen een bedrag van *f* 80,000.

De plantaadje Catharina Sophia bevond zich toenmaals in eenen bedorven toestand, aan de leiding van personen toevertrouwd, die haar nog meer te gronde rigtten; thans is zij in staat om aanzienlijke overwinsten aan de koloniale kas op te leveren, onder bestuur eener bekwame hand, die de noodige vrijheid heeft om haar tot hoogeren bloei op te voeren.

De proeve van Europesche kolonisatie aan de Saramacca, die, zoo lang zij daar bleef bestaan, eene belemmering was voor beter ingerigte kolonisatie, eindigt dit jaar. Inmiddels is op hoogeren last eene commissie benoemd, om over de belangen der eventueel aan te komen kolonisten te beraadslagen, en waarvan de leden de waarborgen opleveren voor eene goede volvoering hunner taak.

De uitoefening van den landbouw door vrijen, werd vroeger aangemerkt als vernedering, thans stellen zijn er eer in.

De handel lag aan banden en kon alleen uit en naar het moederland geschieden; nu is die opengesteld voor alle volken.

Het geld bestond in papier, waarvan de waarde wisselvallig bleef. Thans is hier alleen goede munt in omloop.

Vele landsgebouwen en eigendommen waren in verval; thans zijn zij meest hersteld of nieuw opgebouwd. De gemeenschap in de stad is verbeterd door nieuwe bruggen. De omstreken van Paramaribo worden ontgonnen.

Alle ambtenaren kwijten zich naar wensch van hunne verpligtingen; de verschillende commissien, welke met de behartiging van zaken belast zijn, die met de zedelijke belangen der maatschappij in verband staan, vervullen hare taak op eene voorbeeldige wijze.

In de geheele kolonie heerscht orde, rust en tevredenheid.

Zoo kan ik — dus eindigde de Gouverneur — het geluk smaken de kolonie in vele opzigten in eenen beteren toestand terug te geven, dan zij, nu ruim zes jaren geleden, door mij werd overgenomen."

STADS BERIGTEN.

Burgerlijke Stand.

Van den 1 tot en met den 7 April 1852.

BEVALLEN: S. Duyverman, geb. de Haan, Z. — J. de Groot, geb. Felder, Z. — A. Nyborg, geb. Kruik, D. — M. Blom, geb. Dieben, D. — P. Lancel, geb. Moonen, Z. — M. van der Kaay, geb. van der Heyden, Z. — M. J. Koornhof, geb. Wendel, D. — A. Smit, geb. den Hoed, Z. — W. Mervel, Z. — J. W. de Romijn, geb. Albers, D. — W. Kwierie, wede. H. J. Lindeman, D. — P. Meyer, geb. Molenaar, Z. — C. Kooreman, geb. Fassijn, Z. — P. Groeneveld, geb. Kasteel, D. — M. E. L. Andreæ, geb. de Jardin, D. — N. Korbee, geb. van der Mark, Z. — J. C. Dulfer, geb. Schullen, Z. — L. M. van Booren, geb. Bonnet, D. — H. J. Kooke, geb. Fallaux, D. — W. Ranselaar, geb. van der Waal, Z. — C. W. Broekveldt, geb. Broekhuizen, Z. — W. van der Spek, geb. Heusen, D. — C. Smit, geb. Reynders, Z. — A. Springer, geb. Zegwaard, Z. — C. Verhoeven, geb. Gregouir, Z. — L. Trouwee, geb. Wallaart, Z. — A. M. v. d. Kaay, geb. de Graaf, Z. — A. Colpa, geb. v. Stekelenburg, Z. — K. Hensing, geb. Klink, D. — L. Rijgersveer, geb. Gaillaard, D. — P. van den Broek, D. — A. Rodel, Z. — B. Omvlee, geb. van Velsen, D. — A. Jagel, geb. Past, Z. — E. Arbouw, geb. van den Bos, D. — J. Felser, geb. Tegelaar, Z. — H. Chaudron, geb. Moene, Z. — M. Tollenaar, geb. Valk, D. — E. Overdijk, geb. Tomasse, D.

GEHUWD: P. Kraneveld, Jm. en A. J. Bolland, Jd. — J. Hille, Wedr. en M. van Putte, Jd. — T. Kok, Jm. en J. Ruigrok, Jd. — P. A. van Oosten, Jm. en M. J. Koreman, Jd.

OVERLEDEN: G. B. M. Snijders, geb. Kosters, 62 j. — E. M. Weydung, D., 2 j. — J. B. Hasselbach, Z., 7¼ j. — E. Breedeveld, geb. Overdijk, 69 j. — Js. van der Maas, 75 j. — J. Tefai, geb. Engelbregt, 78 j. — E. Kooreman, D., 14 j. — J. van Wijk, geb. Ginjoolen, 70 j. — M. J. Macquelyn, 80 j. — H. J. Oostveen, D., 6 j. — Clisth. van Hees, 40 j. — J. M. Loeber, D., 6 w. — P. van den Berg, D., 2 j. — J. Bom, Z., 3 w. — Johs. Jongeneel, 57 j. — C. Benning, Z., 3 j. — R. Godschalk, geb. Zeefsma, 72 j. — M. van der Linden, geb. de Haas, 75 j. — J. M. Melet, geb. Kluyvers, 46 j. — M. J. de Koning, D., 13 d.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op heden van den Heer Controleur der Directe Belastingen alhier is ontvangen, een Halfjaars-aanvullings Kohier voor de belasting op het Personeel, dienstjaar 1851 en en 1852, executoir verklaard op den 31sten der vorige maand, en op heden aan den Heer Ontvanger alhier is verzonden.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

LEYDEN, 8 April 1852. De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris V. PUTTKAMMER.

Derde Zitting van den Militie-Raad over het Kanton Leyden, No. 15.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, ontvangen hebbende van den Heer Militie-Commissaris over de Kantons 15—21, Provincie *Zuid-Holland*, eene Kennisgeving, dat de Derde Zitting des Militie-Raads voor deze Gemeente, zal gehouden worden in de *Lakenhal* aan den *Ouden Singel*, op *Woensdag* den 14den *April* 1852, des morgens ten 10 ure, ter beoordeeling der Plaatsvervangers en Nummerverwisselaars, welke de dienstpligtige Lotelingen dezer Gemeente zullen verlangen te geven; alsmede tot het afdoen der belangen van zoodanige Lotelingen, wier zaak tot deze Zitting is geadjourneerd; — Brengen zulks bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, met informatie, dat tot het opmaken van de bij de Wet gevorderde certificaten voor Plaatsvervangers en Nummerverwisselaars, (welke laatste zulks echter niet dan met toestemming hunner ouders vermogen te doen,) zal worden gevaceerd ter Secretarie dezer Gemeente, van heden af, dagelijks de Zondagen uitgezonderd, 's morgens ten 10 ure; — alwaar zij tevens de noodige informatiën, zoo omtrent het opmaken dezer certificaten, als ten aanzien der vereischten, welke de Plaatsvervangers, ingevolge de Wet, moeten bezitten, kunnen bekomen.

Voorts meenen Burgemeester en Wethouders de belanghebbenden, of wel derzelver ouders, te moeten waarschuwen voor zoodanige personen, welke, onder den naam van Commissionairs, somwijlen dezelve misleiden, zoo door met hen krachtelooze overeenkomsten te sluiten, als door hen, welke Plaatsvervangers verlangen te geven, onder voorwending van alles voor hen te zullen bezorgen, een aantal onnoodige kosten te doen maken, ja die zelfs veelal, door beding van al de gelden, daartoe benoodigd, dadelijk in eens of kort op elkan-

der volgende termijnen te moeten ontvangen, kan voor het vervolg in vele onaangenaamheden wikkelen; alzoo van het geld, door de Lotelingen ten behoeve der Plaatsvervangers te geven, volgens Art. 98 der Wet van den 8sten Januarij 1817, nimmer meer dan *een vijfde* aan denzelven mag worden uitbetaald, en de overige vier vijfde in de kas van het Korps moeten worden gestort; — en als dan zoodanige Commissionairs, na het volle geld genoten te hebben, dikwijls (zoo als de ondervinding heeft doen zien) niet in staat zijn de betaling der verdere termijnen aan het Korps te voldoen, de belanghebbenden genoodzaakt worden die gelden nog eenmaal te betalen. Eindelijk worden de belanghebbenden nog herinnerd aan de bepaling van Art. 33 der Wet, van den 27sten April 1820, houdende: dat hij, wiens Plaatsvervanger gedurende 18 maanden gediend heeft, (de dienst bij de reserve niet mede gerekend) van alle verdere verantwoordelijkheid voor denzelven bevrijd zal kunnen blijven, mits stortende eene som van *f* 150, wanneer in de aanvulling van den Plaatsvervanger, ingeval hij mogt komen te ontbreken, door vrijwillige werving zal worden voorzien.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
Leyden den 1sten April 1852. De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIËN.

Ondertrouwd: JOS. BRAUN,
van *Mulhouse*,
MET
HELMOND, 7 April 1852. S. M. DE BINK,
van *Leyden*.

Getrouwd: R. BROUWER,
van Leyden,
EN
HOORN, 1 April 1852. A. DE VRIES.

Heden overleed, in den ouderdom van ruim 80 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer MICHIEL JACOBUS MACQUELYN, *Rustend Hoogleeraar in de Faculteit der Geneeskunde aan de Hoogeschool* alhier.

LEYDEN, 4 April 1852. P. J. VAN EGMOND, Wed. MACQUELYN.

Voor de vele blijken van deelneming, ons betoond gedurende de ziekte en het overlijden van ons geliefd Dochtertje, betuigen wij aan allen onzen dank.
Dr. P. M. MESS,
L. A. S. C. MESS, Geb. V. D. BERGH.

Ondergeteekende betuigt haren dank, voor de deelneming welke zij bij het verlies van haren Echtgenoot heeft mogen ondervinden.
J. E. BROUWER.
LEYDEN, 8 April 1852. Wed. S. R. URKER.

NADERE OPROEPING VAN CREDITEUREN.

De Schuldeischers in den Boedel van den Gefailleerden FRANCISCUS JOHANNES SCHIMMEL, *Boekverkooper* te *Leyden*, welke ter Vergadering gehouden tot Verificatie der Schuldvorderingen, op den Zevenden April jl., niet zijn opgekomen, worden alsnog door deze **opgeroepen**, om op Woensdag den 21sten April 1800 Twee en Vijftig, des voormiddags ten *elf* ure te compareren ter Vergaderkamer van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, op het Raadhuis aldaar, ten einde alsdan nader over te gaan tot de verificatie der Schuldvorderingen, en om tevens te beraadslagen en te beslissen over een **Accoord**, door den Gefailleerde aan zijne Crediteuren aangeboden.

De Curator in genoemd Faillissement,
P. K. DOEFF.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg, binnen de Stad *Leyden*, op Vrijdag den 16den April bij Opveiling, en op Vrijdag den 23sten April aanstaande bij Afslag, beide de dagen des voormiddags ten *elf* ure, van:

No. 1. Eene in volle werking zijnde, allezins beklante en welgelegene *GRUTTERIJ*, met de daarbij behoorende hechte, sterke en binnen weinige jaren veel verbeterde HUIZING, waarin tevens de *Kruideniers-Affaire*, met succes wordt uitgeoefend, voorzien van alle gemakken, ruime Koornzolders, Stalling voor Paarden en Koeijen, Wagenhuis en Tuin, alles staande en alleraangenaamst gelegen te *Leyderdorp aan den Rhijn*, nevens de Doesbrug, strekkende voor van het Jaagpad op *Utrecht* tot aan den Lagen Rijndijk. — Kunnende den 15den Mei aanstaande, in gebruik worden aanvaard.

No. 2. Eene partij, gedeeltelijk WEI- en gedeeltelijk TUIN- of TEELLAND, genaamd: *het Kannetuk*, gelegen aan de Doeslaan te *Leyderdorp*, groot 33 roeden en 90 ellen,

Verhuurd een gedeelte tot Kersmis 1853 voor *f* 38.— 's jaars en de twee overige gedeelten tot Kersmis 1852, te zamen voor *f* 11.— in het jaar.

Nadere Informatiën zijn inmiddels te bekomen ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWYDEN, te *Soeterwoude*, en ten Kantore van den Notaris D. N. ROSKES, te *Leyden*, terwijl van de Veiling af tot daags vóór den Afslag, Verhoogingen zullen worden aangenomen, ten Kantore van den eerstgenoemden Notaris, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

Op Woensdag den 14den April 1852, des voormiddags ten 10 ure, **BOEDELHUIS**, in het Huis No. 141, aan het Vierkant, te *Lisse*, van onderscheidene zeer goed geconserveerde **meubilaire goederen**, voornamelijk bestaande in: een Eikenhouten Kabinet, een dito Kleederkast, een Schrijftafel, een Mahonijhouten Ladetafel, twee Ledekanten en een los Ledekant, Stoelen met roode en zwarte trijpten zittingen, een Boekenkastje, Linnenkastjes, een ronde Tafel met aansteekbladen, Mahonijhouten Speel- en andere Tafels, Spiegels, een Friesche Klok, een dubbele Lessenaar voor *vier* personen, een Vuurhaard, een Kook-Kagchel, een Bad met verwarmingstoestel, Porselein-, Aarde-, Koper-, Tin-, Blik- en IJzerwerk, enz.

Daags vóór de Verkooping, van des morgens 9 tot des namiddags 4 ure, voor een ieder te zien.

PUBLIEKE VERHURING,

van de VISSCHERIJ in den RIJN en HEYMANS WATERING te *Oudshoorn* op Maandag den 19den April 1852, des voormiddags ten *elf* ure in den Vergulden Roskam aan *'s Molenaarsbrug*. Informatiën zijn te bekomen bij den Notaris E. H. GERAERDS THESINGH, te *Hazerswoude*, en bij den Candidaat Notaris K. N. HENGEVELD, te *Oudshoorn*.

De Pillen en Zalf van Holloway hebben eene bewonderenswaardige genezing bewerkt van Rheumatieke aandoening.

De Heer DANALD M. KELLAR te Murrumbidge in Nieuw Zuid-Walis, schrijft aan den Professor HOLLOWAY het volgende: »Een man van omtrent vijftig jaren, in dienst bij den Heer JOHN PETER, Vrederegter in die kolonie, leed sedert een jaar aan Rheumatieke pijnen tengevolge van zich veel te hebben blootgesteld aan nat en koude. Hij was daarvan zoo sterk aangedaan dat zijn ligchaam geheel krom gebogen was. In dezen beklagenswaardigen toestand begon hij gebruik te maken van de *Pillen* en *Zalf* van HOLLOWAY, ten gevolge waarvan hij zoo spoedig herstelde dat het de verbazing opwekte van al degenen die van zijn vroeger lijden waren getuigen geweest.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te *'s Hage*; bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder, te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 7 April.

			Laagst. koers.	Hoogst. Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$60\frac{1}{16}$	$60\frac{3}{16}$	$60\frac{3}{16}$
Dito Certificaten	" 3	"	$72\frac{1}{2}$	$72\frac{9}{16}$	$72\frac{9}{16}$
Dito dito	" 4	"	$93\frac{1}{4}$	$93\frac{7}{16}$	$93\frac{7}{16}$
Amortisatie Syndicaat	" $3\frac{1}{2}$	"	$92\frac{3}{8}$	$92\frac{1}{2}$	$92\frac{3}{8}$
Handelmaatschappij	" $4\frac{1}{2}$	"	—	—	—
O. I. Leening	" 4	"	$92\frac{1}{2}$	$92\frac{5}{8}$	$92\frac{5}{8}$
Dito Holl. Spoorweg	"		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . .	" $4\frac{1}{2}$	"	$98\frac{3}{8}$	$98\frac{7}{8}$	—
Haarlemmermeer	" 5	"	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	" 3	"	$66\frac{3}{8}$	$66\frac{13}{16}$	$66\frac{13}{16}$
Dito dito	" 5	"	$94\frac{1}{4}$	$94\frac{3}{8}$	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5	"	$106\frac{3}{4}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829 . . .	" 5	"	$105\frac{3}{8}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	" 5	"	—	—	—
Dito 1840	" 4	"	—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . .	" 4	"	$89\frac{3}{8}$	$89\frac{7}{16}$	$89\frac{7}{16}$
Dito dito Nieuwe	" 4	"	$89\frac{3}{8}$	—	—
Inschrijving in Assign. . . .	" 6	"	—	—	—
Certificaten van dito	" 6	"	—	—	—
POLEN, Obligatiën	" 4	"	$81\frac{1}{4}$	$81\frac{7}{16}$	$81\frac{7}{16}$
Dito Aandeelen met Loten. fl.	250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	" 500	"	155	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1	pCt.	$20\frac{15}{16}$	$21\frac{1}{8}$	21
Dito Obligatiën	" 3	"	$46\frac{1}{4}$	$46\frac{5}{16}$	$46\frac{5}{16}$
Dito Binnenl. à 6 m. . . .	" 3	"	$40\frac{7}{8}$	$41\frac{3}{16}$	$40\frac{15}{16}$
Bewijzen Coupons			$2\frac{5}{8}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. .	" 5	"	—	—	—
Dito	" 4	"	$64\frac{1}{8}$	$64\frac{1}{4}$	$64\frac{1}{8}$
Dito Metall.	" 5	"	$73\frac{1}{16}$	$73\frac{7}{8}$	—
Dito Nieuwe	" 5	"	$84\frac{1}{16}$	$84\frac{3}{8}$	$83\frac{3}{8}$
Dito 1847	" $2\frac{1}{2}$	"	$38\frac{3}{8}$	$38\frac{1}{2}$	—
BELGIË, Banc.	" $2\frac{1}{2}$	"	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" $2\frac{1}{2}$	"	$50\frac{1}{2}$	$50\frac{11}{16}$	$50\frac{9}{16}$
BRAZILIË, 1824. 100 £	5	"	$99\frac{1}{2}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	" 5	"	$39\frac{5}{8}$	$39\frac{11}{16}$	$39\frac{11}{16}$
Dito dito	" 4	"	$37\frac{5}{8}$	$37\frac{11}{16}$	$37\frac{3}{4}$
VENEZUELA, ...	" $3\frac{1}{4}$	"	$48\frac{1}{4}$	$48\frac{3}{8}$	—
MEXICO, ...	" 5	"	34	$34\frac{1}{4}$	$34\frac{1}{4}$
AMERIKA, Bankactiën			$4\frac{15}{16}$	$5\frac{1}{16}$	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.